

De Oekraïense verdediging

Net als 98% van de wereld (die 2% is dan de bevolking van Rusland en die van Belarus) zat ik de afgelopen twee weken ademloos te kijken naar wat onze "vriend" Vladimir P. in het Kremlin in de Oekraïne aan het aanrichten is. In korte tijd heeft hij zichzelf tot de absolute paria van de wereld opgewerkt, hoger in de rangorde dan vergelijkbare mannen in Pyongyang, Kabul, Minsk, Teheran, Naypyidaw en Caracas. In vergelijking met hem lijken zijn vroegere companen in Boedapest en Warschau nu vriendelijk, openminded en goedaardig. P. wordt door de hele wereld zo'n beetje uitgekotst. Russen die buiten Rusland leven of komen wordt gevraagd om een keus te maken. Lastig, als je gehersenspoeld bent en familie in Rusland hebt zitten.

Ook de schaakwereld is (een beetje) in beroering. Er was een brief van 44 Russische GMs, onder anderen Nepomniatschi, Kostenjoek, Dubov en Svidler, waarin de oorlog wordt afgekeurd, maar daar staat de verklaring van Karjakin, waarin hij zijn steun aan P. verklaarde, recht tegenover. Kasparov heeft zich tegen verklaard, en rond een andere oud-wereldkampioen, Karpov, is het oorverdovend stil sinds hij als Doema-lid vóór de annexatie van de Krim, vóór de onafhankelijkheid van Donetsk en Luhansk, en vóór allerlei wetten die de pers moeten muilkorven stemde. Daarnaast was er wat gedoe rond de Olympiade (verplaatst van Moskou naar India, begreep ik) en de Russische FIDE-voorzitter (u kent zijn naam toch wel?), maar verder is het relatief stil. Niet dat ik vind dat we meer ophef moeten maken als schaakwereld, maar ook binnen onze wereld is er nog wel wat te winnen.

We doen wat we kunnen. We storten geld op giro555, volgen de nieuwsberichten ademloos, vangen eventueel Oekraïense vluchtelingen op, demonstreren, praten onderling afkeurend over die verderfelijke P. Wat kunnen we nog meer doen? Vechten? Ik zie mezelf bepaald nog niet met een AK-47 aan het front staan.

Kunnen wij als schaakwereld nog verder doen? Kunnen wij iets verzinnen waar P. van onder de indruk raakt? Niets? Is er dan helemaal niets? Toch. Iets kunnen we in Nederland wel doen.

Wat denkt u bijvoorbeeld van de opening die na 1.e4,e5 2.Pf3,Pf6 op het bord staat, in Nederland bekend onder de naam "Russisch". Waarom het Russisch het Russisch heet is in de nevelen van de geschiedenis verdwenen maar het zal er wel mee te maken hebben dat de Rus Aleksandr Petrov (1794-1867) een van de eersten was die deze opening heeft bestudeerd. De opening heet in het buitenland dan ook meestal de Petrov-verdediging. Op grootmeesterniveau wordt de opening wel eens gespeeld, en het heeft de naam (niet helemaal onterecht) een saaie opening te zijn waarin de zwartspeler uit is op remise. Lang geleden kreeg ik Max Euwe's "Praktische schaaklessen deel 3" (1977) cadeau. In Hoofdstuk 7, "1.e4, e5 (van de kant van zwart bekeken)" wordt de zwartspeler het Russisch aanbevolen om niet de kans te lopen om na 2.Pf3,Pc6 in de "Spaanse jungle" terecht te komen. Zoals Euwe zegt: "Dan immers zou 3.Lb5 kunnen volgen en is het einde niet in zicht". Ik heb het regelmatig gespeeld. Hoeveel van mijn generatiegenoten hebben dit boek ook gelezen en zijn op die manier ook bij het Russisch uitgekomen? Ik kan me voorstellen dat dat er aardig wat zijn. Euwe's invloed was zeker toen nog erg groot. Ik kan me echter niet herinneren dat ik er nou veel punten mee gehaald heb. Het werd meestal remise, inderdaad.

Maar nu mijn punt.

Gezien de heroïsche verdediging die de Oekraïners op het moment van schrijven voeren voor het behoud van hun land tegen de Russen, en daarbij niet eens aan winnen denken maar met een "remise" al heel blij zouden zijn stel ik voor deze opening om te dopen tot de Oekraïense verdediging.

Dat zal onze "vriend" in het Kremlin te denken geven.